

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce Mgr. Marka Zimy v právní věci

žalobce: **ATEK s.r.o.**, IČO 26004968
sídlem Svitavská 1599/66, Předměstí, 571 01 Moravská Třebová
zastoupený advokátem Mgr. Peterem Zemanem
sídlem Karlovo náměstí 24, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky**
sídlem Na Františku 31, 110 12 Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 3. 3. 2023, č. j. MPO 21536/23/32100/01000

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Ministr průmyslu a obchodu rozhodnutím ze dne 3. 3. 2023, č. j. MPO 21536/23/32100/01000, zamítl rozklad žalobce a potvrdil rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2021, č. j. MPO 78120/22/61400. Žalovaný tímto rozhodnutím podle § 15 odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „rozpočtová pravidla“) rozhodl o odnětí dotace poskytnuté žalobci na

základě rozhodnutí ze dne 6. 1. 2017, č. j. MPO 2631/17/61400, ve výši 16 800 000 Kč a o povinnosti uhradit vyplacenou dotaci ve výši 16 783 200 Kč na projekt „*ATEK s.r.o. - Pořízení inovativních technologií*“ s registračním číslem CZ.01.2.06/0.0/0.0/15_038/0006017 (dále také „*Projekt*“), v rámci programu TECHNOLOGIE – III. Výzva (dále také „*Výzva*“) a to z důvodu, že společnost ATEK s.r.o. nesplňuje vzhledem k její propojenosti se společností ATEK systems s.r.o. a PKKZ a.s. status malého a středního podniku (dále také „*MSP*“).

Žalobní body

2. Žalobce se na soud obrátil s tím, že byl napadeným rozhodnutím přímo zkrácen na svých právech, protože je nezákonné. Žalobce totiž neuvedl v žádosti o dotaci neúplný údaj, nebyl propojen se společnostmi uváděnými v napadeném rozhodnutí, splňoval podmínky statusu malého a středního podniku, a dotace mu proto byla odňata neprávem.
3. Ohledně většiny argumentace žalobce napadené rozhodnutí souhlasí s žalobcem. Současně ovšem uvádí, že pochybení Ministerstva průmyslu a obchodu (orgánu prvního stupně, dále též „*MPO*“) jsou toliko formální, a nemají vliv na zákonnost rozhodnutí orgánu prvního stupně, a to proto, že přisvědčilo hlavnímu argumentu ohledně propojenosti podniků žalobce se společností PKKZ a. s., a ATEK systems s. r. o., a to na základě argumentace rozsudkem Evropského soudního dvora ve věci C-110/13 v řízení HaTeFo GmbH proti Finanzamt Haldensleben (dále jen „*rozsudek HaTeFo GmbH*“).
4. Žalobce má za to, že napadené rozhodnutí nesprávně vykládá hlavní prameny, na které se při tomto tvrzení odkazuje, a to Uživatelskou příručku Komise k definici malých a středních podniků z relevantní doby (dále jen „*uživatelská příručka*“) a rozhodnutí Komise č. C 8/2005 ve věci Nordbrandenburger UmesterungsWerke (dále jen „*rozhodnutí NUW*“). V neposlední řadě je v rozporu s doporučením Komise 2003/361/ES o definici mikropodniků, malých a středních podniků ze dne 6. května 2003 (dále jen „*doporučení Komise*“), na které se uživatelská příručka odvolává.
5. Společnost žalobce, PKKZ a. s. (dále jen „*PKKZ*“) a ATEK systems s. r. o. (dále jen „*ATEK systems*“) nejsou propojené, jelikož:
 - vlastnictví podílů je pouze ze strany PKKZ v ATEK systems, ani PKKZ a žalobce, ani ATEK systems a žalobce, nejsou vlastnický propojené,
 - PKKZ a žalobce nemají navzájem žádné právo jmenovat nebo odvolat žádného, natož většinu členů správního, řídicího nebo dozorčího orgánu druhého podniku, ani ATEK systems,
 - PKKZ a žalobce nemají navzájem právo uplatňovat rozhodující vliv podle smlouvy uzavřené s daným podnikem nebo dle ustanovení v zakladatelské (společenské) smlouvě (listině) nebo ve stanovách tohoto podniku,
 - PKKZ a žalobce nemají uzavřenu smlouvu o tom, že by jeden či druhý byl společníkem druhého, ani takové právo neplyne z ustanovení v zakladatelské (společenské) smlouvě nebo stanov kteréhokoliv z těchto podniků.
6. Skutečnost, že PKKZ a ATEK systems jsou propojené podniky, jelikož je ATEK systems stoprocentní dceřinou společností PKKZ, nijak nezakládá závěr, že žalobce a PKKZ (a žalobce a ATEK systems) propojené, resp. spojené podniky nejsou.

7. Žalobce nesouhlasí s konstruktem MPO, že pokud pan M. Kolísek je jednatelem společnosti ATEK systems, pak tímto způsobem uplatňuje rozhodující vliv v této společnosti a tím je založena existence jednoho ze vztahů uvedených v definici MSP.
8. V případě rozsudku HaTeFo GmbH soud posuzoval definici propojených podniků z hlediska, zda lze sourozence považovat za osoby navzájem nezávislé, a byl učiněn závěr, že se rodinné vazby pokládají za dostatečné pro konstatování, že fyzické osoby jednají společně. Závěr v rozsudku HaTeFo GmbH je nutno dle žalobce vykládat v souladu s doporučením Komise. Závěrem totiž je, že (i) jelikož je v první řadě splněna podmínka vlastnictví podílů v posuzovaných podnicích ze strany D. Sauterové a (ii) jelikož ostatní členové rodiny včetně sourozenců D. Sauterové vlastní další podíly v těchto podnicích a (iii) jelikož se usuzuje, že fyzické osoby - sourozenci, jednají společně a jejich jednotlivé podíly ve stejné společnosti se proto pro posouzení ovládnutí počítají a (iv) jelikož byl zjištěno, že podnikají na společném trhu, pak se v takovém případě jedná o podniky propojené.
9. Komise v žádném případě neusoudila, že se jedná o spojené či propojené osoby, pouze proto, že se jedná o sourozence, kteří částečně podnikají na stejném trhu. Absence jednoho ze vztahů, uvedeného v definici MSP, je zcela klíčová, a vede k mylnému a nesprávnému závěru obou napadených rozhodnutí. Zároveň nelze nad rámec definice doporučení Komise tuto definici rozšiřovat.
10. Žalobce se domnívá, že stejný výklad aplikovaný na firmy Adidas a Puma, což jsou světově proslulé firmy svého času vlastněné bratry Dasslerovými v Německu, působící na stejném trhu, ovšem vůči sobě konkurující s tím, že je známo, že bratři Dasslerové spolu vycházeli velmi špatně, by nutně vedl k absurdnímu závěru, že tyto firmy jsou také propojené.
11. Žalobce se proto domnívá, že ačkoliv správní orgán částečně doplnil svou argumentaci v rozhodnutí orgánu prvního stupně, napadené rozhodnutí a rozhodnutí orgánu prvního stupně je v této části nepřezkoumatelné z důvodu nedostatečného odůvodnění a zmatečnosti.
12. Žalobce je ve smyslu shora uvedených skutečností přesvědčen, že MPO zcela nesprávně aplikovalo rozsudek HaTeFo GmbH na situaci žalobce, čímž došlo k nesprávnému závěru ohledně propojenosti žalobce s dalšími společnostmi, a proto vydalo nesprávné a nezákonné rozhodnutí, když současně v souladu se správnou aplikací závěrů rozsudku HaTeFo GmbH byly údaje, uvedené žalobcem v žádosti o dotaci, zcela pravdivé a úplné.

Vyjádření žalovaného k žalobě

13. K námitce nezákonnosti napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalovaný uvedl, že je to žalobce, kdo musí uvést žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Žalobce dle žalovaného pouze tvrdí, že neuvedl v žádosti o dotaci neúplný údaj, nebyl propojen se společnostmi uváděnými v napadeném rozhodnutí a rozhodnutí orgánu prvního stupně, splňoval podmínky statusu malého a středního podniku a dotace mu byla odňata neprávem.
14. Žalobce se v rámci žádosti o podporu přihlásil ke statusu středního podniku. Prohlášení obsahovalo pouze informaci o osobě M. Kolíska v části týkající se „osob s podílem v právnické osobě“ (žadatele), a to ještě bez uvedení jeho IČO, tj. bez uvedení informace, že jde taktéž o podnik. Prohlášení neobsahovalo v části „propojené osoby“ žádnou propojenou osobu, žalobce se tedy považoval za samostatný podnik. Pokud by všechny propojené podniky

uvedl, musel by se přihlásit ke statusu podniku velkého (s počtem zaměstnanců nad 250) a dotace by mu nebyla poskytnuta, neboť Výzva pro velké podniky určena nebyla.

15. Pokud by se žalobce domníval, že mu byla dotace odňata neprávem, pak tomu neodpovídá fakt, že žalobce dotaci na účet žalovaného dne 4. 4. 2023, tedy ještě před podáním této žaloby, vrátil.
16. K námitce nesprávného výkladu hlavních pramenů, uživatelské příručky a rozhodnutí NUW, žalovaný uvádí, že hlavním pramenem, na který je v napadeném rozhodnutí odkazováno, je Nařízení Komise (EU) č. 651/2014, resp. jeho Příloha č. I. Uživatelská příručka, rozsudek HaTeFo GmbH a rozhodnutí NUW byly uvedeny z důvodu případnosti k problematice propojení skrze fyzické osoby.
17. Žalobce je propojen se společnostmi ATEK systems a PKKZ, a to přes rodinné vazby. S ohledem na propojení daných podniků se údaje těchto propojených podniků měly do velikosti podniku započítat, čímž by bylo překročena základní prahová hodnota počtu zaměstnanců.
18. V rámci propojení prostřednictvím fyzických osob podle čl. 3 odst. 3 Přílohy I se rodinné vazby pokládají za dostatečné pro konstatování, že fyzické osoby jednají společně (rozhodnutí NUW). Za osoby, které jednají společně, ve smyslu č. 3 odst. 3 čtvrtého pododstavce Přílohy I, jsou dále považovány fyzické osoby, které sladí své jednání s cílem uplatňovat vliv na obchodní rozhodnutí dotyčných podniků, což vylučuje, aby tyto podniky mohly být považovány za vzájemně hospodářsky nezávislé, a to bez ohledu na existenci smluvních vztahů mezi těmito osobami (rozsudek HaTeFo GmbH).
19. K problematice společného jednání fyzických osob žalovaný doplňuje, že v Projektovém záměru (příloha žádosti o podporu) jsou na straně 10 v kapitole 1.9.3 Administrativní a personální udržitelnost a na straně 16 zmíněni sourozenci jednatele žalobce-Ing. Z. Kolísek jako osoba zodpovědná za koordinaci Projektu, a dále P. Kolísek jako osoba zodpovědná za technický stav Projektu (vedoucí údržby). Ing. Z. Kolísek je stoprocentním vlastníkem a jediným akcionářem společnosti PKKZ, kterážto jako jediný společník vlastní všechna hlasovací práva v ATEK systems.
20. Při prozkoumání webové stránky společnosti skupiny ATEK, která se pyšní za rok 2021 obratem 1,21 mld. Kč a počtem zaměstnanců 450+, a v roce 2014 počtem zaměstnanců 334 a obratem 643 mil. Kč, nelze říci, že společnost, resp. skupina ATEK by byla konfrontována s typickými obtížemi malého a středního podniku.
21. Žalobce dále odkazuje na závěry rozsudku HaTeFo GmbH a domnívá se, že přestože žalovaný doplnil argumentaci v obou rozhodnutích, je v této části nepřezkoumatelné z důvodu nedostatečného odůvodnění a zmatečnosti. Žalovaný k tomu sdělil, že tyto údajné vady byly v rozhodnutí prvního stupně napraveny a napadené rozhodnutí touto vadou netrpí. V rozhodnutí o odnětí dotace zároveň žalovaný podrobně popsal další zjištěné vazby žalobce, které zakládají vztah propojenosti žalobce s dalšími podniky.
22. Žalovaný k námitce nepřezkoumatelnosti dále odkázal na rozsáhlou judikaturu a uvedl, že ministr se v napadeném rozhodnutí řádně vypořádal se všemi námitkami žalobce, když zároveň jsou z něj seznatelné důvody, pro které bylo vydáno.

Obsah správního spisu

23. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:
24. V rámci implementace Operačního programu *Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 - 2020* (dále jen „OP PIK“) vydal žalovaný dne 6. 1. 2017 Rozhodnutí o poskytnutí dotace, č. j. MPO 2631/17/61400 (dále jen „Rozhodnutí o poskytnutí dotace“), kterým žalobci přiznal dotaci ve výši maximálně 35 % způsobilých výdajů projektu, jejíž absolutní částka může činit 16 800 000,00 Kč, na Projekt „ATEK s.r.o. - Pořízení inovativních technologií“ s registračním číslem CZ.01.2.06/0.0/0.0/15_038/0006017, v rámci programu TECHNOLOGIE - III. Výzva.
25. Výzva byla vyhlášena na podporu malých a středních podniků, viz bod 3.4. a bod 2. Výzvy: „Cílem výzvy programu Technologie je podpora růstu a posilování konkurenceschopnosti malých a středních podniků (MSP) a přispívat tak k rozvoji regionů a zvyšování zaměstnanosti“. Velké podniky v této Výzvě podporovány nebyly.
26. Rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo vydáno na základě žalobcovy žádosti o podporu. K žádosti o podporu žalobce vyplnil Prohlášení k žádosti o podporu, z něhož vyplývalo, že se přihlásil ke statusu středního podniku, tedy prohlásil, že je cílovou skupinou Výzvy. V Prohlášení každý žadatel mj. prohlašuje, že „...za stanovení výsledné velikosti podniku odpovídá žadatel a že uvedené údaje jsou poskytovány dobrovolně a jsou úplné a pravdivé k datu sestavení a podání žádosti o podporu a v souladu se stavem v účetnictví a účetních závěrkách uvedených subjektů.“
27. Jelikož se jedná o dotaci s tzv. ex post financováním, žalobce podal žádost o platbu po ukončení Projektu a na základě žádosti o platbu mu byla dne 31. 3. 2017 proplacena částka ve výši 16 800 000 Kč.
28. Následně byl zahájen Auditním orgánem Ministerstva financí audit operace (Projektu žalobce) ve smyslu čl. 127 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. 12. 2013, o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu, a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, který ověřoval auditované výdaje ve výši 48 000 000 Kč (tedy veškeré způsobilé výdaje Projektu), a v rámci kterého bylo identifikováno zjištění s vysokou mírou závažnosti. Audit operace byl ukončen v prosinci 2017 zjištěním, že veškeré výdaje Projektu jsou nezpůsobilými a představují nesrovnalost ve výši 48 000 000 Kč, protože operace nebyla vybrána v souladu s kritérii výběru pro operační program. V průběhu auditu bylo zjištěno, že auditovaný subjekt nesplňuje vzhledem k propojenosti se společností ATEK systems a PKKZ status MSP, neboť v rozhodném období (roky 2014 a 2015) překročil prahovou hodnotu pro počet zaměstnanců malého a středního podniku (tedy max. 250).
29. Finanční úřad následně provedl daňovou kontrolu žalobce. Při ní neshledal porušení rozpočtové kázně. Podle správce daně lze porušení rozpočtové kázně vztahovat výhradně k porušení podmínek vyplývajících z právního aktu o poskytnutí dotace. V uvedení nepravdivých údajů v žádosti o dotaci nelze porušení rozpočtové kázně spatřovat. Zároveň správce daně uvedl, že v souladu s § 15 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel může být zahájeno řízení o odnětí dotace, došlo-li po vydání rozhodnutí ke zjištění, že údaje, na jejichž základě byla dotace poskytnuta, byly neúplné nebo nepravdivé.

30. S ohledem na předchozí zjištění Auditního orgánu a výsledek daňové kontroly žalovaný Oznámením ze dne 23. 3. 2021, č. j. MPO 303985/21/61400 (dále jen „Oznámení“), zahájil řízení o odnětí dotace dle ustanovení § 15 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel, o čemž žalobce vyrozuměl, když Oznámení bylo dne 23. 3. 2021 doručeno žalobci. V Oznámení žalovaný uvedl, že důvodem pro zahájení řízení o odnětí dotace je zjištění poskytovatele (žalovaného), že žalobce uvedl neúplné a nepravdivé údaje (o své velikosti), na jejichž základě mu byla dotace poskytnuta. Bylo zjištěno, že příjemce dotace nesplňuje vzhledem k propojenosti společností ATEK, ATEK systems a PKKZ statut malého a středního podniku.
31. Žalobce se k Oznámení vyjádřil dne 1. 4. 2021, kdy tvrdil, že není pravdou, že by údaje, na jejichž základě byla dotace poskytnuta, byly neúplné a nepravdivé, protože společnosti ATEK, ATEK systems a PKKZ nejsou propojené, přičemž společnost ATEK splnila podmínky pro status malého a středního podniku.
32. Žalovaný na vyjádření reagoval dopisem dne 19. 4. 2021, ve kterém sdělil, že předložené námítky a dokumentace nepřinesly žádné nové informace, které by ovlivnily výsledek auditu operace, a proto žalovaný jako poskytovatel rozhodne o odnětí dotace.
33. Dne 10. 6. 2021 bylo žalobci doručeno Rozhodnutí č. j. MPO 303985/21/61400 o odnětí dotace dle § 15 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel, proti kterému žalobce podal ve stanovené lhůtě dne 24. 6. 2021 rozklad.
34. O rozkladu rozhodl ministr průmyslu a obchodu rozhodnutím ze dne 31. 1. 2022 č. j. MPO 635748/21/21200/01000, když rozkladem napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil prvostupňovému orgánu k dalšímu řízení. Důvodem zrušení byla nepřezkoumatelnost, z rozhodnutí totiž nevyplývalo, z jakých konkrétních důvodů považuje správní orgán podniky za propojené, a dále z odůvodnění rozhodnutí nebylo zřejmé, co bylo podkladem jeho vydání.
35. S ohledem na rozhodnutí ministra žalovaný požádal Auditní orgán o podkladové materiály, ze kterých při zpracování auditního nálezu vycházel. Auditní orgán požadované podklady žalovanému zaslal a ten vyhotovil kontrolní list ke statusu MSP.
36. Žalovaný následně dne 28. 4. 2022 informoval žalobce o doplnění spisu a o možnosti seznámit se s podklady a vyjádřit se k nim. Dne 13. 7. 2022 vydal žalovaný Rozhodnutí o odnětí dotace č. j. MPO 78120/22/61400, ve kterém rozhodl o odnětí dotace ve výši 16 800 000 Kč a o povinnosti vrátit vyplacenou dotaci ve výši 16 783 200 Kč. Částku ve výši 16 800 000 Kč pak žalobce vrátil na účet žalovaného dne 14. 1. 2020 na základě výzvy dle § 14f rozpočtových pravidel.
37. Proti rozhodnutí o odnětí byl dne 27. 7. 2022 podán rozklad, o kterém rozhodl ministr průmyslu a obchodu napadeným rozhodnutím tak, že rozklad zamítl a rozhodnutí o odnětí dotace potvrdil. Ministr v napadeném rozhodnutí věc přezkoumal po procesní i věcné stránce, když namítanou nepřezkoumatelnost a neodůvodněnost závěrů ohledně propojení nezjistil, naopak konstatoval, že „*ministerstvo jednoznačně odůvodnilo následující propojení: společnost (ATEK s.r.o.) je propojena se společnostmi PKKZ, a.s. a ATEK systems, s.r.o. na základě rodinných vztahů Miroslava Kolíska a Zdeňka Kolíska. Toto propojení je v samotném napadeném rozhodnutí dále podpořeno následujícími vlastnickými, jednatelskými a obchodními vztahy obou bratrů a všech třech podniků*“ (blíže viz s. 4 napadeného rozhodnutí). Dále uvedl, že je zřejmé, že rozhodnutí dává do souvislosti rodinné vazby a další obchodní vazby mezi

podniky zcela v souladu s žalobcem zmíněnými rozhodnutími HaTeFo GmbH i NUW. Ministr potvrdil zákonnost napadeného rozhodnutí.

Posouzení věci soudem

38. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (ustanovení § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“); přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Soud o žalobě v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť ani jeden z účastníků s tímto postupem po poučení soudem nevyslovil nesouhlas.
39. Žaloba není důvodná.
40. Předmětem řízení je posouzení toho, zda žalobce uvedl v žádosti o dotaci úplné údaje, byl propojen se společnostmi uváděnými v napadeném rozhodnutí, splňoval podmínky statusu malého a středního podniku, a dotace mu proto byla odňata neprávem či nikoli.

Právní rámec

41. Z doporučení Komise vyplývá, že mikropodnikem je podnik, který má méně než 10 zaměstnanců a roční obrat nebo rozvahu do 2 milionů EUR. Malý podnik pak má méně než 50 zaměstnanců a roční obrat nebo rozvahu do 10 milionů EUR a střední podnik méně než 250 zaměstnanců a roční obrat do 50 milionů EUR nebo rozvahu do 43 milionů EUR.
42. Čl. 2 odst. 2 nařízení Komise (EU) č. 651/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (dále jen „nařízení č. 651/2014“) stanoví následující definici: „malými a středními podniky se rozumějí podniky, které splňují kritéria stanovená v příloze I“. Soud podotýká, že Příloha I se pak obsahově shoduje s doporučením Komise.
43. Z čl. 2 odst. 1 Přílohy I se podává, že „(k)ategorie mikropodniků, malých a středních podniků (MSP) je složena z podniků, které zaměstnávají méně než 250 osob a jejichž roční obrat nepřesahuje 50 milionů EUR nebo jejichž bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 43 milionů EUR“.
44. Podle čl. 3 odst. 1 Přílohy I jsou tzv. nezávislémi podniky „všechny podniky, které nejsou zařazeny mezi partnerské podniky ve smyslu odstavce 2 ani mezi propojené podniky ve smyslu odstavce 3“. Z odstavce 2 téhož článku se podává, že tzv. partnerskými podniky jsou „všechny podniky, které nejsou zařazeny mezi propojené podniky ve smyslu odstavce 3 a mezi nimiž existuje následující vztah: podnik (mateřský podnik) vlastní sám nebo společně s jedním či více propojenými podniky ve smyslu odstavce 3, alespoň 25 % procent základního kapitálu nebo hlasovacích práv jiného podniku (dceřiný podnik)“.
45. Podle čl. 3 odst. 3 Přílohy I se pak tzv. propojenými podniky rozumějí „podniky, mezi nimiž existuje některý z následujících vztahů:
- a) podnik vlastní většinu hlasovacích práv akcionáře nebo společníka v jiném podniku;
 - b) podnik má právo jmenovat nebo odvolávat většinu členů správního, řídícího nebo dozorčího orgánu jiného podniku;

- c) *podnik má právo uplatňovat rozhodující vliv v jiném podniku podle smlouvy uzavřené s daným podnikem nebo na základě ustanovení v zakladatelské listině, společenské smlouvě nebo ve stanovách tohoto podniku;*
- d) *podnik, který je akcionářem nebo společníkem jiného podniku, ovládá sám, v souladu s dohodou uzavřenou s jinými akcionáři nebo společníky daného podniku, většinu hlasovacích práv akcionáře nebo společníka v daném podniku“*

Ze třetího pododstavce téhož odstavce se dále podává, že „[p]odniky, které mají jeden či více takových vztahů prostřednictvím fyzické osoby nebo prostřednictvím skupiny fyzických osob, které jednají společně, jsou taktéž považovány za propojené podniky, pokud svou činnost nebo část své činnosti vykonávají na stejném relevantním trhu nebo na sousedních trzích“.

- 46. V článku 4 odst. 1. Přílohy I je pak stanoveno, že „[ú]daji použitými při výpočtu počtu zaměstnanců a finančních hodnot jsou údaje týkající se posledního schváleného účetního období vypočtené za období jednoho kalendářního roku. Tyto údaje jsou brány v potaz ode dne účetní závěrky. Částka zvolená za výši obrátu je vypočítána bez daně z přidané hodnoty (DPH) a bez dalších nepřímých daní“. Z odstavce 2 téhož článku se pak podává, že „[v] případech, kdy podnik ke dni účetní závěrky zjistí, že počet jeho zaměstnanců za dané roční období překročil v jednom či druhém směru prahy pro počet pracovníků nebo finanční prahy uvedené v článku 2, nepovede tato skutečnost ke ztrátě či získání postavení středního nebo malého podniku či mikropodniku, jestliže tyto prahy nejsou překročeny po dobu dvou po sobě jdoucích účetních období“.
- 47. Poskytování státní podpory je oblastí, která je regulovaná na úrovni Evropské unie. V projednávané věci možnost poskytnutí podpory žalovaným vychází z nařízení č. 651/2014. Příloha I tohoto nařízení stanoví kritéria rozhodující pro posouzení, zda žadatel o podporu splňuje definici malého a středního podniku. Definice obsažená v Příloze I pak přímo koresponduje s doporučením Komise. Aby podnik splňoval kritéria pro určení, že se jedná o malý a střední podnik, nesmí přesáhnout dané stropy, a to co do počtu zaměstnanců a ročního obrátu nebo bilanční sumy roční rozvahy. Tato kritéria je nutné posuzovat u nezávislého podniku, tj. podniku, který není ve smyslu Přílohy I (doporučení Komise) podnikem partnerským (podnik vlastní 25-50 % základního nebo vlastního kapitálu nebo hlasovacích práv jiného podniku), nebo podnikem propojeným (podnik vlastní více než 50 % základního nebo vlastního kapitálu nebo hlasovacích práv jiného podniku). U posuzování propojenosti podniků je pak možné rovněž zohlednit naplnění daných podmínek prostřednictvím fyzické osoby, nebo prostřednictvím fyzických osob, pokud jednají společně a pokud svou činnost nebo část své činnosti vykonávají na stejném relevantním trhu nebo na sousedních trzích. Za předpokladu, že se jedná o partnerský nebo propojený podnik, je nutné shora daná kritéria (počet zaměstnanců, obrát, či bilanční sumu roční rozvahy) započítat do celkové velikosti podniku.
- 48. Na základě výše uvedeného lze tedy uzavřít, že pro konstatování, že podnik nesplňuje podmínky pro udělení podpory pro malý a střední podnik je třeba jednoznačným způsobem vymezit, jaká kritéria (tj. počet zaměstnanců a obrát, či bilanční sumu roční rozvahy) podnik překročil a na základě jakých skutečností poskytovatel podpory k tomuto závěru došel. Ve spojení s obecnými východisky týkajícími se přezkoumatelnosti rozhodnutí orgánů veřejné moci je přitom zřejmé, že všechny tyto závěry a úvahy k nim plynoucí musí být přezkoumatelným způsobem popsány v odůvodnění rozhodnutí a musí být založeny na konkrétních poznatcích podávajících se z obsahu správního spisu.

Nepřezkoumatelnost rozhodnutí

49. Soud tedy nejprve přistoupil k posouzení námitky poukazující na skutečnost, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné z důvodu nedostatečného odůvodnění a zmatečnosti, přičemž tento nedostatek by mohl soudu bránit ve věcném posouzení žalobních námitek.
50. Správní soudy v minulosti opakovaně judikovaly, že zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů (či pro nesrozumitelnost) skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže správní orgán neuvede konkrétní důvody, o něž se jeho rozhodnutí opírá (rozsudek Nejvyššího správního soudu – dále též „NSS“ - ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006-63, dostupný, stejně jako všechna zde citovaná rozhodnutí, na www.nssoud.cz), nevypovídá se se všemi odvolacími námitkami (rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71), či neuvede důvody, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44). Nepřezkoumatelným pro nedostatek skutkových důvodů pak může být podle ustálené rozhodovací praxe rozhodnutí pro takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.
51. Z odůvodnění rozhodnutí tak musí být zcela zřejmé, zda podnik podmínky statusu malého a středního podniku překročil samostatně, nebo na základě propojení či partnerství s jinými podniky. Pokud se pak jedná o druhou variantu, je třeba uvést, o jaké podniky se jedná a z jakých konkrétních důvodů lze dospět k závěru, že podniky tvoří hospodářskou jednotku. V případě závěru o propojenosti podniků je pak z pohledu soudu nezbytnou podmínkou uvedení skutečností, ze kterých lze seznat uplatňování rozhodujícího vlivu v jiné společnosti, ať už na základě dovození vztahů uvedených v čl. 3 odst. 3 písm. a) až d) Přílohy I mezi jednotlivými společnostmi, nebo existenci těchto vztahů prostřednictvím fyzických osob jednajících společně.
52. Těmto požadavkům napadené rozhodnutí dle soudu dostalo. Žalovaný při posuzování, zda žalobce naplňuje či nenaplňuje definici malého a středního podniku, provedl dostatečnou analýzu a vyložil své závěry způsobem, který nebrání jejich věcnému posouzení ze strany soudu.

Posouzení statusu malého a středního podniku

53. Žalovaný zjistil, že žalobce nesplňuje vzhledem k propojenosti společností ATEK se společnostmi ATEK systems a PKKZ status malého a středního podniku. Společnosti jsou propojeny na základě rodinných vztahů bratrů M. Kolíska a Ing. Z. Kolíska. Společnost ATEK je propojena prostřednictvím jediného společníka a jediného jednatele společnosti M. Kolíska s firmou ATEK systems, kde je M. Kolísek rovněž jediným jednatelem. Touto pravomocí uplatňuje ve společnosti ATEK systems rozhodující vliv vzhledem k podmínce uvedené čl. 3 odst. 3 písm. c) Přílohy I. Koncovým vlastníkem společnosti ATEK systems je Ing. Z. Kolísek, a to skrze společnost PKKZ, kde je Ing. Z. Kolísek vlastníkem a jediným akcionářem.
54. Žalobce má za to, že společnosti žalobce, ATEK systems a PKKZ nejsou propojené. Skutečnost, že ATEK systems a PKKZ jsou propojené podniky, jelikož je ATEK systems

stoprocentní dceřinou společností PKKZ, podle žalobce nezakládá výše uvedený závěr. Žalobce dále nesouhlasí s tím, že pokud pan M. Kolísek je jednatelem společnosti ATEK systems, pak tímto způsobem uplatňuje rozhodující vliv v této společnosti. Dále žalobce uvedl, že ATEK a PKKZ nemají navzájem žádné právo jmenovat nebo odvolat žádného členy správního, řídicího nebo dozorčího orgánu druhého podniku, také nemají navzájem právo uplatňovat rozhodující vliv a ani nemají uzavřenu smlouvu o tom, že by jeden či druhý byl společníkem druhého ani takové právo neplyne z ustanovení v zakladatelské (společenské) smlouvě nebo stanov kteréhokoliv z těchto podniků.

55. Posuzováním propojení podniků se zabýval Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) v již výše citovaném rozsudku HaTeFo GmbH. V uvedeném případě se přitom jednalo o posouzení propojení dvou podniků, kdy mezi osobami A, B a D vlastníci tyto podniky existoval příbuzenský vztah, přičemž obě společnosti byly souběžně řízeny osobami A a C. SDEU konstatoval, že *„(...) účelem definice propojených podniků je lépe pochopit skutečné hospodářské postavení MSP a vyloučit, aby byly jako MSP kvalifikovány skupiny podniků, jejichž hospodářská moc může překračovat moc skutečných MSP, s cílem vyhradit výhody vyplývající pro kategorii MPS z různých pravidel nebo opatření pouze těm podnikům, které je opravdu potřebují. Tyto body odůvodnění rovněž stanoví, že proto, aby se zkoumání těchto vztahů existujících mezi podniky prostřednictvím fyzických osob omezilo na striktní minimum, je třeba omezit zohledňování těchto vztahů na případy, kdy jsou tyto podniky činné na stejném dotčeném trhu nebo na sousedních trzích“*. SDEU dále zdůraznil, že definice malého a středního podniku musí být vykládána striktně, a tedy je nutné zkoumat strukturu malých a středních podniků, které tvoří ekonomickou skupinu, jejíž síla přesahuje sílu takového podniku a dbát na to, aby definice malého a středního podniku nebyla obcházena z ryze formálních důvodů. Dovedl, že podmínka, aby fyzické osoby jednaly společně, je splněna, *„(...) pokud tyto osoby ladí své jednání s cílem uplatňovat vliv na obchodní rozhodnutí dotyčných podniků, což vylučuje, aby tyto podniky mohly být považovány za vzájemně hospodářsky nezávislé. Splnění této podmínky závisí na okolnostech dané věci a nutně není podřízeno existenci smluvních vztahů mezi těmito osobami ani konstatování jejich záměru obcházet definici malého a středního podniku“*. Uzavřel nicméně, že podniky mohou být považovány za „propojené“ ve smyslu shora uvedeného článku, pokud z analýzy právních i hospodářských vztahů mezi nimi vyplývá, že prostřednictvím fyzické osoby nebo skupiny fyzických osob, které jednají společně, tvoří jedinou hospodářskou entitu, ačkoliv formálně neudrží některý ze vztahů uvedených pod písmeny a) – d) čl. 3 odst. 3 Přílohy I.
56. V rozhodnutí NUW pak Komise posuzovala poskytnutí regionální podpory společnosti Nordbrandenburger Umesterungs-Werke, resp. prověřovala, zda daná společnost splňuje kritéria malého a středního podniku a zda by mohla splňovat podmínky pro zvýšení intenzity podpory. Zdůraznila, že pojem „podnik“ nevyžaduje, aby byl příjemce omezen na samostatný právní subjekt, může se vztahovat také na hospodářskou skupinu podniků, která je rozsáhlejší, přičemž podniky lze považovat za spojené, pokud je spojuje jedna fyzická osoba a jestliže působí na stejném trhu nebo na příbuzných trzích. Komise zdůraznila, že považuje za nutné za tímto účelem zkoumat faktory jako strukturu podílů, identitu jednatelů, stupeň hospodářského propojení a všechny ostatní vztahy příslušných podniků. Jako hlavní kritérium pro analýzu práva kontroly v podniku pak uvedla strukturu vlastnictví. Na základě rozsáhlé analýzy pak Komise dospěla k závěru, že společnost NUW a skupina Sauter (sdružující referenční podniky) tvoří malý a střední podnik ve smyslu definice doporučení Komise, a že tudíž netrpí typickými nevýhodami malých a středních podniků a nejsou tedy jako celek oprávněni získat bonus pro malý a střední podnik.

57. Lze tedy uzavřít, že definice malého a středního podniku musí být vykládána striktně a za zohlednění cíle vyhradit výhody vyplývající pro kategorii malých a středních podniků pouze těm podnikům, které je opravdu potřebují. Přičemž samotný závěr o propojenosti podniků musí být učiněn na základě důkladné analýzy právních a hospodářských vztahů, ze které lze dovodit závěr o jediné hospodářské entitě.
58. Ze správního spisu soud ověřil následující skutečnosti vztahující se k propojenosti jednotlivých společností:
- společnost ATEK vlastní ze 100 % M. Kolísek,
 - společnost ATEK systems je vlastněna ze 100 % společností PKKZ a vlastní 100 % hlasovacích práv, jednatelem společnosti je M. Kolísek,
 - společnost PKKZ vlastní ze 100 % Z. Kolísek.
59. Vlastníkem společnosti ATEK je M. Kolísek, který je současně jediným jednatelem společnosti ATEK systems. Základními kompetence jednatele je zastupování společnosti navenek vůči třetím osobám a obchodní vedení uvnitř společnosti. Jednatel má tzv. generální jednatelské oprávnění a může zastupovat společnost samostatně ve všech věcech. Obchodní vedení není zákonem výslovně definováno, nicméně rozumí se jím podnikatelské řízení dovnitř společnosti, které se pochopitelně při jeho realizaci projevuje i navenek společnosti (např. uzavíráním smluv vycházejících z obchodní strategie společnosti). V rámci obchodního vedení mají jednatele široké pravomoci a přísluší jim veškerá rozhodovací působnost, kterou nesvěřily zákon nebo společenská smlouva jinému orgánu společnosti. Je tak nepochybné, že je splněna podmínka uvedená čl. 3 odst. 3 písm. c) Přílohy I.
60. Jak soud vyložil výše, splnění podmínek společného jednání závisí na okolnostech dané věci a nutně není podřízeno existenci smluvních vztahů mezi těmito osobami ani konstatování jejich záměru obcházet definici malého a středního podniku. Městský soud tak ověřil, že žalovaný správně uvedl, o jaké podniky se jedná a z jakých konkrétních důvodů lze dospět k závěru, že podniky tvoří hospodářskou jednotku, když mezi společnostmi jednoznačně existuje vztahy uvedených v čl. 3 odst. 3 Přílohy I.
61. Žalobce v této souvislosti zejména odkazoval na rozsudek HaTeFo GmbH, kde soud posuzoval definici propojených podniků z hlediska, zda lze sourozence považovat za osoby navzájem nezávislé a byl učiněn závěr, že rodinné vazby pokládají za dostatečné pro konstatování, že fyzické osoby jednají společně. Nicméně dle žalobce je nutné tento závěr vykládat v souladu s doporučením Komise. Závěrem totiž je, že (1.) jelikož je v první řadě splněna podmínka vlastnictví podílů v posuzovaných podnicích ze strany D. Sauterové a (2.) jelikož ostatní členové rodiny včetně sourozenců D. Sauterové vlastní další podíly v těchto podnicích a (3.) jelikož se usuzuje, že fyzické osoby - sourozenci, jednají společně a jejich jednotlivé podíly ve stejné společnosti se proto pro posouzení ovládnutí sčítají a (4.) jelikož byl zjištěno, že podnikají na společném trhu, pak se v takovém případě jedná o podniky propojené. Přičemž absence jednoho ze vztahů, uvedeného v definici MSP, je podle žalobce zcela klíčová, a vede k mylnému a nesprávnému závěru napadeného rozhodnutí.
62. Žalobce sice odkazuje na výše zmíněný rozsudek HaTeFo GmbH, ale už nijak neosvětluje, která konkrétní podmínka nebyla naplněna. Propojenost prostřednictvím rodinných vazeb byla nepochybně prokázána, body 1–3 rozsudku HaTeFo GmbH jsou tím splněny, když M. Kolísek a jeho bratr Ing. Z. Kolísek společně ovládají společnosti ATEK, ATEK systems a PKKZ. Není rozhodné, že v dané věci není společné jednání založeno na vlastnictví podílů,

ale na propojenosti vlastnictví a jednatelešského oprávnění. Stejně tak je splněn bod 4 citovaného rozsudku, když všechny tři společnosti mají stejnou klasifikaci ekonomických činností, působí na stejném trhu, tj. výroba a kompletace plastových dílů pro automobily. Všechny tři společnosti také sdílí společnou adresu sídla a provozovny (společnost ATEK a společnost ATEK systems), nebo místa výkonu činnosti (společnost PKKZ).

63. Pokud žalobce odkazuje na firmy Adidas a Puma, které byly vlastněné bratry Dasslerovými v Německu, působící na stejném trhu, ovšem vůči sobě konkurující s tím, že bratři Dasslerové spolu vycházeli velmi špatně, a tedy dle žalobce sourozenecký vztah nezakládá propojenost daných podniků, lze tomuto závěru v čistě obecné rovině přisvědčit. Současně ale žalobce nijak neosvětlil, jaká byla vlastnická struktura daných společností, zda jeden či druhý bratr působil ve druhé společnosti, případně na jaké pozici. Porovnání případu Dasslerových s nyní posuzovanou věcí tak není objektivně pro nedostatek podrobnějších relevantních informací možné.
64. Pro konstatování, že podnik nesplňuje podmínky pro udělení podpory pro malý a střední podnik, je třeba jednoznačným způsobem vymezit, jaká kritéria (tj. počet zaměstnanců a obrát, či bilanční sumu roční rozvahy) podnik překročil a na základě jakých skutečností poskytovatel podpory k tomuto závěru došel.
65. Pokud jde o počty zaměstnanců, soud ze správního spisu ověřil následující skutečnosti:
- společnost ATEK měla v roce 2014 celkem 239 zaměstnanců,
 - společnost ATEK systems měla v roce 2014 celkem 5 zaměstnanců,
 - společnost PKKZ měla v roce 2014 celkem 40 zaměstnanců.
66. Podle čl. 2 odst. 1 Přílohy I je kategorie mikropodniků, malých a středních podniků složena z podniků, které zaměstnávají méně než 250 osob. V součtu posuzované společnosti přesahují hraniční hodnotu 250 zaměstnanců, když dohromady zaměstnávají 284 zaměstnanců. Žalovaný tedy taktéž správně vymezil, jaká kritéria podnik překročil.
67. Závěrem tak městský soud shrnuje, že skutkový stav posuzované věci byl správními orgány zjištěn bez důvodných pochybností, v rozsahu nezbytném pro zákonnost a správnost jejich rozhodnutí. Správní orgán náležitě odůvodnil, proč žalobce považován nesplňoval podmínky statusu malého a středního podniku, a své závěry podložil dostatečně zjištěným skutkovým stavem. Odlišný náhled žalobce na způsob hodnocení rozhodujících skutečností správním orgánem není sám o sobě důvodem pro zrušení rozhodnutí. Soud nezjistil ohledně postupu správních orgánů v řízení ani žádné jiné pochybení takové intenzity, které by mohlo ovlivnit zákonnost napadeného rozhodnutí.

Závěr a náklady řízení

68. Soud po provedeném řízení dospěl k závěru, že se správní orgány žádného z žalobcem vytýkaných pochybení nedopustily, a proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
69. O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož žalobce, vzhledem k tomu, že nebyl ve věci úspěšný, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení. Žalovanému, kterému by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, žádné náklady řízení nad rámec jeho běžného výkonu úředních činností správního orgánu nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 16. srpna 2023

Mgr. Marek Bedřich
předseda senátu